

لەپشۇرى خويىندكاران بەدواى كاردا دەگەرین

رپورت: ئاسو

دواى تەواوبۇنى تافىكىدەنەوەكانى كۆتاىي سال بەشىكى زۇرى خويىندكارانى كوردىستان خەونيان پەيداكردى كارىكە كەلەمماوهى پشوهى خويىنداخۆيانى پېۋە خەرېك بىكەن و داھاتىكىش بۇخۆيان دابىن بىكەن، هاتنى كرييكارانى بىانى و كەمى نىخى كاركردن و گرانى بازار خەونى بەدەست هىئانى كارىكى گونجاوى كردۇتە شتىكى مەحال ئىستا بەشىكى خويىندكاران رۇزانە عەودالى ئەوەن كە كارىكىان دەست بکەۋىت.

سېروان محمد خويىندكارى زانكۇ وتى: من ماوەيەكە بەھۆى سەعىكىدەنەوە لە دونيائى دەرەوە دابراوم ئىستاش كە تافىكىدەنەوەكان كۆتاىي هاتووه خەونم ئەوەيە كەلەم پشۇودا كارىك بىكەم بەشىك لەپىداويسىتىيەكانى خۇم دابىن بىكەم بەلام كارىكى وام دەست ناكەۋىت، زۇربەي سۈپەرماركىت و شوپىنە گەشتىارييەكان يان كرييكارى بىيانان ھەيە يان دەبىت كچىكى زۇر جوان بىت ئىنجاواھرت دەگرن و كارت دەدەن ئىستا بىرم لەوە كردۇتەوە كە عەرەبانەيەك دابنیم.

شىروان عيماد خويىندكارى كۈلىزى ياسايە لە زانكۇ، خىزانەكە يان 12 كەسن و كريچىن و باوكيان خانەنسىنەوەك خۆى دەلىت ئىمە خودا بە خىيۇمان دەكەت، لە بەر دەم مىزگەوتى گەورە شارى سلىمانىدا لە كاڭزىمۇر پېنچى بەرە بەيانەوە دەوەستىت بۆئەوەي كرييكارىي بىكەت، شىروان وتى: ماوەي چەند رۇزىكە دىم و بەدەست بەتالى دەرەمەوە، ئەمسال وەك راپرەدونىيەپە پرۇزى دەناسازىي كەمە شىروان رەخنەي توندىي لە حکومەتى ھەرىم ھەيە و تى: حکومەت دەركای كوردىستانى والاکردو بۇعەرەب و تايىلەندىي و فارس و بەنگلاديشى و گەنجانى خۆشمان بىكار ماونەتەوە.

رەنگەعەزىز خويىندكارى پەيمانگاى تەكىكى - بەشى كارەبا ئۆبالي ھەموو نەھامەتىيەكانى گەنجان دەخاتە ئەستۆي حکومەتى ھەرىم وەك خۆى وتى كە حکومەت بى پېرۇزەو بى پلانەو تواناي چارەسەر كردى كىشەكانى نىيەو لەھىچ شوپىنەكى دونياش حکومەت كرييكارى بىانى ناھىيىت بۆ كاركردن ئەگەر خەلگى ولاتەكەي بى ئىش بىت من يەك ھەفتىيە ھەول دەدم بۆ ئەوەي پاسەوانى بىنايەكەم دەست بکەۋىت بەلام ھەولەكانىم نا ئاكامە.

* لە كۆمەلگاى كوردىدا ژنان كەمتر بەرپرسىيارىتى كاركردىيان لە ئەستۆيەو كولتۇورو دىن لە كۆمەلگادا كاريان بۇزنان و پىاوان حبىا كردۇتەوە ژنان ئەركى بە خىوپى كردى منداڭ و كاروبارى ناومالىيان خراوەتە ئەستۆ پىاوانىش كاركردى دەرەوە دابىن كردى بېرىپى ئىيانى خىزانىيان لە ئەستۆيە و ماوەي چەند سالىكە رېكخراوەكانى ژنان و رېكخراوەكانى كۆمەلگاى مەدەنلىقەنەنەن و كەسايەتىيە پۇشنىرىيەكان ئەو نەرىت و كولتۇورو ھەنارەت دەخاتە نىيۇچوارچىپۇرى مال دەداتە بەر رەخنەو ئەوەي كەتىپىنىش دەكىيەت لەم چەند سالەي دوايدا بەشىك لە ژنان ھاتوونەتە دەرەوەي مالەكانىيان و شان بەشانى پىاوان كاردهكەن، پېزە ئەن لە چاپپىاواندا كەمەو لە گەل ئەوەشدا بەشىك لە خويىندكارانى كەچ ئىستا عەودالى ئەوەن كە كاريان دەست بکەۋىت.

ئافىيەستا ساپىر خويىندكارى پەيمانگاى تەكىكى - بەشى كارەبا داخى ئەوەي ھەلەدەكىشى كە قەت شانسى ئەوەي كورىكى هەندەرانى بناسيت و روولەھەندەران بىكەت و لەھەنەنەنەن بىكەت و لەھەنەنەنەن بىكەت لەھەنەنەن دەتوانىت بخويىت و كارىش بىكەت وەك خۆى وتى: ئەگەر لە ئەوروپا بومايمە دەمتوانى يەك خىزانى گەورە بە خىو بىكەم، ئەم خويىندكارە غىرە لە كوران دەكەت و دەلىت ئەوان زۇركار ھەيە لەم پشۇودا دەستىيان دەكەۋىت بەلام كچان دەبىت زۇرتى ماندۇوبىن بۇ ئەوەي كار بە دۆزىنەوە.

* راگەياندەكانى حکومەتى ھەرىم و لىدوانەكانى بەرپرسانى حکومەت بەر دەوام گەنجان بەوە توّمەتبار دەكەن كە كار ناكەن و ئامادەنەن وەك گەنجانى دۇنيا بەشدارىن لەپىشخستى لەتەكەيان، ھىئانى كرييكارانى تايىلەندىي و بەنگلاديشى و ئەسيوبى لەنەبوونى ھىزى كارەلە كوردىستان. بەلام ئەم لىدوانانە لە لايەن ھاوللاتىيانى كوردىستانەوە دەدرىيەت بەر رەخنەو گەنجانى كوردىستان پىيانوايە حکومەت ھەل كاركردن بۇ گەنجان نادۇزىيەتەوە.

سیفان قادر: خویندکاری زانکوییه و بهدوای کاریکی گونجاودا دهگهپیت بهدهم همناسه هەلکیشانه وه وتنی: حکومه‌تی هەریم بهم قسانه دهیه‌ویت بەر پرسیاریتی له سەر خۆی لابه‌ریت منیش زۆرگویم لەم قسانه دهیت باشە تائیستا چەند کارگە هەیه وئیمە کارمان تىدا نەکردبیت ئەوەی کەئیستا ھەیه له چەند ھۆتیلیک و سۆپەرمارکیتیک بەو لاوه ھیچی کەنییه و خۆئیمەی ژنان ناتوانین کریکاریی بىناسازیی و کاری قورس بکەین وابزانم له ئەوروپاش ژنان ئەو کاره قورسانه ناكەن .

شتو نادر- خویندکاریکی پەيمانگایه و خاونى خیزانیکی زۆرن و تەنیا باوکیان کاریان بۇدەکات وتنی: دەممەویت منیش ھاوکاریي باوکم بکەم كەمئىك نەركى مالام سوك بکەم، شتو لىدوانەكانى حکومه‌تی هەریمی بە تونديپەت كرددوه و وتنی: پېشتر كۆمەلیک کار ھەبۇو كەئیمە بىكەین بەلام بەھینانى كريكارە ئەسييوبىيەكان ئەو ھەلەش نەما بىرە سەپەری ھەر ھۆتیلیک يان ھەر كافتريايەك دەكهیت پە لەو ژنانە ئەوان بە پارهیکى كەم كاردىكەن حکومه‌ت بەرپرسى يەكەمە لەم نەھامەتى و بىكارييە كە گەنجانى تىیدا دەزىن .

بەھەمن محمدە كە دواقوناغى خویندنى يەك سالى دىكەيە وتنی: من لە كاتى خویندنسىدا كارم كردوووه بەلام ئىستا بىكارم و پەنام ھیناوه بۇته‌وەي كە كريكارىي بىنابكەم بەلام بەداخموه چەند رۈزە دېم وكارنييە ئەوەندە عەرەب و كريكارى ناوجەكانى تەرىدىن ئىشەكە بەش ناكات بەدىيان كەس بەدەست بەتالى دەگەپىنه‌وە حکومه‌تی هەریم سەرەرای ئەم ھەمووبىكارييە خوشمان كريكارى خاريجى دەھينىت ئەو لىدوانانەشى كەدەيدەن كەگوایه لاوانى كوردستان ئىش ناكەن ئەوە درۆيەكى ساخدارەو نەك كەس باوھە بەم قسانه ناكات بەلكۇ تەنانەت خوشيان باوھە بەو قسانەي خويان ناكەن
★ ئايا ھینانى كريكارانى دەرەوەي كوردستان بۇته ھۇي ئەوەي كەرپىزەي بىكارىي لەكوردستاندا بەردو ھەلکشان بپروات يان نەبوونى پېرۆزەي بەرەمەھىنەر و نەبوونى سەرمایەگۈزارىي لەبوارى بەرەمەھىنەندا ئەم قەيرانەي دروستكەردووھۆزۈرەي شارەزاياني بوارى ئابوري پېيانوايە كە حکومه‌تی هەریمی كوردستان نەيتۋانىيە پلان بۇ بوارى ئابوري دابنىت و نەبوونى پېرۆزەي بەرەمەھىنەر يېش پېزەي بىكارىي ھەلکشان و بۇئاستىكى مەتسىدار شارەزايان پېيانوايە ئەگەر حکومه‌ت ئاستىك بۇ ئەم دۆخەي ئىستا دانەنىت كوردستان پۇوبەرپۇو قەيرانى كوشندە دەپىتەوە، ھینانى كريكارانى بىانىش ئەوەندەي ترپىزەي بىكارىي لەناو دانىشتowanى كوردستاندا زىاد دەكتا ئەمەش دەپىتە ھۆكارىك بۇسەرەلەدانى دەيان گرفتى سىاسى و كۆمەلائەتى.